

Vyvěšeno dne: 25. 6. 2026

Svěšeno dne: 9. 7. 2026

Lenka Zubajová

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Davida Hipšra, soudce Milana Podhrázkého a soudkyně Jiřiny Chmelové v právní věci žalobce: **Bedřich Mareček**, bytem Hraniční 20/27, Olomouc, zastoupený Mgr. Václavem Machem, advokátem se sídlem Žižkova 498, Trutnov, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 24. 9. 2025, č. j. 72 Ad 22/2025-24,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**

II. Žalovaná **je p o v i n n a** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši **5 070 Kč** k rukám jeho zástupce Mgr. Václava Macha, advokáta, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 5. 5. 2025, č. j. RN-570 903 1922-341-PBE, žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila svoje rozhodnutí ze dne 13. 12. 2024, č. j. R-13. 12. 2024-426/570 903 1922/083-202254. Žalovaná tímto rozhodnutím uložila žalobci povinnost vrátit žalované přeplatek 9 473 Kč, který vznikl na starobním důchodu za období od 1. 10. 2020 do 31. 10. 2020, a to podle § 118a odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“).

II.

[2] Žalobce podal proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci, který rozsudkem ze dne 24. 9. 2025, č. j. 72 Ad 22/2025-24, žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

[3] Krajský soud konstatoval, že spor byl o to, kdy vznikla pohledávka žalované vůči žalobci a jestli tato pohledávka zanikla schválením oddlužení žalobce. Právní závěr žalované, že pohledávka za žalobcem spočívající v přeplatku na předčasném starobním důchodu vznikla 3. 10. 2024 hlášením zaměstnavatele o zaměstnání poživatelé předčasného starobního důchodu, je podle krajského soudu v rozporu s hmotněprávními ustanoveními zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), a ustálenou judikaturou. Krajský soud proto dospěl k závěru, že přeplatek na tzv. předčasném důchodu vznikl naplněním podmínek § 37 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, nikoli tím, že se žalovaná o přeplatku dozvěděla. Pohledávka tedy vznikla 30. 10. 2020. Žalovaná obdržela osobní list důchodového pojištění od zaměstnavatele žalobce 30. 4. 2021 a měla tak možnost přihlásit pohledávku do insolvenčního řízení o oddlužení žalobce ve lhůtě do 19. 9. 2021. Systémové nedostatky informačních systémů žalované nemohou jít k tíži žalobce, stejně jako skutečnost, že zaměstnavatel žalobce nenahlásil zaměstnání žalobce v osmidenní lhůtě podle § 35a odst. 3 a § 41 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb.

[4] K druhé sporné otázce krajský soud uvedl, že žalovaná byla povinna přihlásit pohledávku do insolvenčního řízení, ale neučinila tak. Podle § 414 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „insolvenční zákon“), proto její pohledávka zanikla nabytím právní moci usnesení krajského soudu ze dne 20. 3. 2025, č. j. KSOL 10 INS 7532/2021-B28, o splnění oddlužení, tj. osvobozením od placení pohledávek věřitelů, kteří své pohledávky do insolvenčního řízení nepřihlásili, ač tak měli učinit.

III.

[5] Proti tomuto rozsudku podala žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[6] Stěžovatelka uvedla, že je nutno odlišovat situace vyplývající z civilního a veřejného práva. V občanskoprávní sféře je vznik práv a povinností založen právními skutečnostmi. Povinnost k úhradě pohledávky kupř. z důvodu finanční zápůjčky vzniká již ze samotné skutečnosti, že zápůjčka byla poskytnuta a bez ohledu na to, zda o této povinnosti bylo rozhodnuto soudem. V právu důchodového pojištění je však (vymahatelná) povinnost zavazující konkrétní fyzickou osobu založena nikoli objektivní skutečností (např. naplněním hypotézy právní normy), ale jen a pouze rozhodnutím správního orgánu, kterému předchází zahájení správního řízení, byť důvodem tohoto rozhodnutí je naplnění hypotézy právní normy. Teprve tímto rozhodnutím se konkrétnímu subjektu autoritativně ukládá povinnost vrátit dávku důchodového pojištění, resp. nárok plátce důchodu na vrácení dávky se stává povinností příjemce důchodu – dlužníka teprve na základě pravomocného rozhodnutí stěžovatelky. Jedinou výjimku představuje výslovně zákonem stanovené oprávnění plátce důchodu zúčtovat přeplatek na důchodu zemřelého s doplatkem podle § 115a odst. 5 zákona č. 582/1991 Sb. Podle názoru stěžovatelky proto (vymahatelná) povinnost žalobce vrátit přeplatek na dávatelce důchodového pojištění vznikla až vydáním rozhodnutí o přeplatku podle § 118a zákona č. 582/1991 Sb. Přihlášením pohledávky do insolvenčního řízení ještě před vydáním rozhodnutí o přeplatku by se tak do insolvenčního řízení přihlašoval přeplatek, k jehož vrácení však ještě není dlužník z hlediska zákona č. 582/1991 Sb. povinen. Je sice nepochybné, že přeplatek vznikl, vznikla i odpovědnost příjemce důchodu podle § 118a odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., nicméně povinnost k vrácení přeplatku je založena, resp. vzniká až rozhodnutím plátce dávky. Pakliže není vydáno rozhodnutí, není zde pohledávka, kterou by mohla stěžovatelka do insolvenčního řízení přihlásit, neboť dlužníkovi žádná povinnost vrátit stěžovatelce dávku starobního důchodu nebyla pravomocně uložena.

[7] Stěžovatelka nesouhlasila ani se závěrem krajského soudu o zániku pohledávky (přeplatku na dávatelce důchodového pojištění), neboť v § 414 insolvenčního zákona není upravena prekluze pohledávek, ale „pouze“ zproštění dlužníka od povinnosti je věřiteli zaplatit. Pokud tak dlužník

pokračování

po ukončení insolvenčního řízení dobrovolně učiní a věřitel toto plnění přijme, nejedná se ze strany věřitele o bezdůvodné obohacení. K tomu odkázala na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 11. 2010, sp. zn. 29 Cdo 3509/2010, podle kterého pohledávka, na kterou se vztahuje osvobození od placení, v neuhrazeném rozsahu nezanikla, v soudním či jiném řízení ji však již nelze věřiteli přiznat. Ve vykonávacím řízení má taková pohledávka stejný režim jako promlčená pohledávka. K zániku (prekluzi) nároku na vrácení dávky důchodového pojištění tedy může podle názoru stěžovatelky dojít pouze za podmínek uvedených v § 118a odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., nikoliv na základě usnesení insolvenčního soudu o osvobození od placení pohledávek, které může mít vliv toliko na vlastní vymáhání pohledávky (exekuční řízení).

[8] Stěžovatelka dále uvedla, že pro oznámení zaměstnavatele o zaměstnání poživitele starobního důchodu není určen evidenční list důchodového pojištění (dále jen „ELDP“), ale hlášení podle § 41 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. Stěžovatelka se tedy prokazatelně dozvěděla o výdělečné činnosti žalobce, zakládající účast na pojištění v období od 1. 10. 2020 do 31. 10. 2020, až z hlášení zaměstnavatele, které jí bylo doručeno dne 3. 10. 2024, a teprve na základě tohoto hlášení zahájila správní řízení, které vyústilo ve vydání rozhodnutí o povinnosti vrátit přeplatek na dávce důchodového pojištění podle § 118a odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. Pakliže by žalobce nebyl vázán povinností vrátit plátcí důchodu přeplatek na starobním důchodu, k čemuž dochází pouze vydáním pravomocného a vykonatelného rozhodnutí stěžovatelky o povinnosti vrátit přeplatek, pak nelze takovou „pohledávku“ přihlásit do insolvenčního řízení, neboť dlužníkovi by k jejímu popření stačilo pouze prohlásit, že správní orgán o ní pravomocně nerozhodl a žádná povinnost mu tedy doposud nevznikla. Z dikce ustanovení § 140d insolvenčního zákona vyplývá, že zahájení insolvenčního řízení nemělo v nynější věci žádný vliv na možnost, respektive povinnost stěžovatelky vést řízení a uložit žalobci povinnost k úhradě přeplatku. Není-li správní orgán omezen v možnosti zahájit řízení a následně rozhodnout o právech a povinnostech žalobce v době probíhajícího insolvenčního řízení, pak ani ukončení insolvenčního řízení logicky nemá žádný dopad na výsledek správního řízení. Osvobození dlužníka od placení pohledávek, zahrnutých do oddlužení a pohledávek, které nebyly do insolvenčního řízení přihlášeny, ač přihlášeny být měly, se podle názoru stěžovatelky nevztahuje na povinnost, která byla žalobci uložena rozhodnutím správního orgánu vydaným po zahájení insolvenčního řízení, neboť tato povinnost není pohledávkou ve smyslu § 414 insolvenčního zákona. Ačkoliv odpovědnost za přeplatek vzniká v okamžiku, kdy je naplněna hypotéza právní normy zakládající tuto odpovědnost, povinnost k úhradě tohoto přeplatku vzniká teprve na základě pravomocného rozhodnutí příslušného orgánu. Proto pohledávkou ve smyslu § 414 odst. 5 insolvenčního zákona může být jen taková povinnost, která byla žalobci uložena rozhodnutím správního orgánu a toto rozhodnutí nabylo právní moci v době před zahájením insolvenčního řízení.

[9] Závěrem stěžovatelka namítla, že právní závěr krajského soudu je i nepřezkoumatelný, neboť jí zavazuje, aby ve věci znovu rozhodla (tj. znovu rozhodla o námitkách žalobce) a vycházela přitom z právního názoru soudu, že pohledávka vůči žalobci, spočívající v přeplatku na starobním důchodu, zanikla nabytím právní moci usnesení soudu o osvobození od placení pohledávek věřitelů, kteří své pohledávky nepřihlásili, ač tak měli učinit. V takovém případě zániku pohledávky by však došlo k odpadnutí důvodu celého řízení, a to na základě právního závěru, který nemá oporu v zákoně, neboť usnesením insolvenčního soudu o osvobození od placení pohledávek, tyto pohledávky nezanikají, jen je nemůže věřitel úspěšně vymáhat.

[10] Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[11] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že nesouhlasí s tvrzením stěžovatelky, že v důchodovém právu vzniká veřejnoprávní nárok toliko rozhodnutím správních orgánů. Má

za to, že i zde je nutno rozlišovat rozhodnutí správního orgánu na konstitutivní a deklaratorní. Stěžovatelka dovozuje, že rozhodnutí o povinnosti vrátit přeplatek na dávce je konstitutivní na základě § 118a odst. 4 zákona č. 582/1991 Sb. Tato norma ovšem nevytváří konstitutivní povahu předmětného rozhodnutí, toliko stanoví, že pokud o povinnosti vrátit dávku orgán sociálního zabezpečení rozhodl, může dojít ke srážkám z důchodu nebo ze mzdy atd. Je to tedy norma, kterou má správní orgán možnost uplatnit veřejnoprávní vynucení svého práva i proti vůli subjektu povinného, pokud by tento subjekt svou povinnost dobrovolně neuhradil. Předmětné rozhodnutí konstitutivní povahu v žádném případě nemá. Pokud stěžovatelka na jednu stranu tvrdí, že její nárok na vrácení pohledávky vzniká ze zákona již samotným vznikem přeplatku na dávce, a na druhou stranu tvrdí, že ke vzniku nároku potřebuje rozhodnutí plátce dávky, je zjevné, že si její tvrzení protirečí. Skutečnost, jaký účinek má osvobození dlužníka od placení zbývajících pohledávek, je naprosto irelevantní, neboť i v případě naturální obligace není možno pohledávku vymoci a je nutno řízení přerušit. Vzhledem k tomu, že se jedná o pohledávku, která měla být uplatněna přihláškou a uspokojována jako ostatní přihlášené pohledávky, nemělo být předmětné správní řízení vůbec zahájeno. Stěžovatelka měla pohledávku přihlásit do insolvenčního řízení i bez rozhodnutí o povinnosti vydat přeplatek na dávce jako nevykonatelnou, ostatně tak činí i ostatní správní orgány, např. finanční úřady. Podle žalobce je zjevné, že stěžovatelce vznikl nárok (pohledávka) na vydání přeplatku na dávce již samotným okamžikem naplnění hypotézy § 118a odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., a tato pohledávka měla být přihlášena do insolvenčního řízení. Jiný postup by byl nespravedlivý jak vůči žalobci, tak vůči jeho věřitelům, kterým se nedostalo plného uspokojení jejich pohledávek. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

V.

[12] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[13] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval tím, zda je kasační stížnost přijatelná. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. totiž platí, že rozhodoval-li před krajským soudem o věci specializovaný samosoudce a kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou. Nejvyšší správní soud přijme kasační stížnost k věcnému přezkumu pouze v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského soudu (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost přijatelnou z důvodu dílčí korekce jednoho z vyslovených právních názorů krajského soudu, jak bude dále vysvětleno.

[14] Kasační stížnost však není důvodná.

[15] Podle § 37 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění *výplata starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 31, nenáleží do dosažení důchodového věku, pokud je vykonávána výdělečná činnost nebo je poskytována podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci; ode dne dosažení důchodového věku se posuzují podmínky pro výplatu starobního důchodu obdobně podle odstavce 1.*

[16] Podle § 118a odst. 2 věta první zákona č. 582/1991 Sb. *jestliže byl občanu vyplácen starobní důchod a nebyly přitom splněny podmínky stanovené zákonem o důchodovém pojištění pro výplatu tohoto důchodu, má plátce důchodu vůči tomuto občanu nárok na vrácení těch vyplacených částek starobního důchodu, které nenáležely.*

pokračování

[17] Podle § 414 odst. 1 insolvenčního zákona *jestliže byly splněny předpoklady pro osvobození podle § 412a, vydá insolvenční soud rozhodnutí, jímž dlužníka osvobodí od placení pohledávek, zahrnutých do oddlužení, v rozsahu, v němž dosud nebyly uspokojeny. Osvobození podle věty první se nevztahuje na pohledávky vzniklé po rozhodnutí o úpadku.* Podle odst. 5 téhož ustanovení *osvobození podle odstavce 1 se vztahuje také na věřitele, k jejichž pohledávkám se v insolvenčním řízení nepřiblíželo, a na věřitele, kteří své pohledávky do insolvenčního řízení nepřiblížili, ač tak měli učinit.*

[18] V nyní posuzovaném případě je nesporné, že žalobci byl ode dne 20. 11. 2017 přiznán starobní důchod podle § 31 zákona o důchodovém pojištění, tj. tzv. předčasný starobní důchod. Důchodového věku žalobce dosáhl dne 3. 5. 2021. V období od 1. 10. 2020 do 31. 10. 2020 byl žalobci stěžovatelkou vyplácen starobní důchod, ačkoliv jeho výplata mu podle § 37 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění nenáležela, neboť žalobce v tomto období vykonával výdělečnou činnost v rozsahu zakládajícím účast na pojištění podle § 27 zákona o důchodovém pojištění. Tato skutečnost vyplývá jak z ELDP, které byly vystaveny zaměstnavatelem žalobce dne 29. 4. 2021 a 13. 5. 2021, tak i z hlášení podle § 41 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., které stěžovatelka obdržela od zaměstnavatele žalobce dne 3. 10. 2024. Žalobci proto za uvedené období vznikl přeplatek, jehož výši stěžovatelka stanovila v částce 9 473 Kč.

[19] Dále je nesporné, že v případě žalobce bylo zahájeno insolvenční řízení dne 22. 4. 2021, dne 19. 7. 2021 byl zjištěn úpadek žalobce, bylo povoleno řešení úpadku oddlužením a stanovena dvouměsíční lhůta pro přihlášení pohledávek. Oddlužení dlužníka vzal insolvenční soud na vědomí usnesením ze dne 20. 3. 2025, č. j. KSOL 10 INS 7532/2021-B28, a osvobodil žalobce od placení pohledávek zahrnutých do oddlužení v rozsahu, v němž dosud nebyly uspokojeny, od placení pohledávek, ke kterým se v insolvenčním řízení nepřihlíželo, jakož i pohledávek, které nebyly do insolvenčního řízení přihlášeny, ač přihlášeny být měly, protože žalobce řádně splnil povinnosti podle schváleného způsobu oddlužení. Osvobození se nevztahovalo na pohledávky vzniklé po rozhodnutí o úpadku.

[20] Podstatou sporu je posouzení otázky, kdy vznikla pohledávka stěžovatelky za žalobcem spočívající v přeplatku na předčasném starobním důchodu. Stěžovatelka je toho názoru, že její pohledávka vznikla až na základě pravomocného rozhodnutí o přeplatku podle § 118a zákona č. 582/1991 Sb. Krajský soud s odkazem na hmotněprávní ustanovení zákona o důchodovém pojištění a ustálenou judikaturu kasačního soudu naopak dospěl k závěru, že přeplatek na starobním důchodu vznikl naplněním podmínek § 37 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, tj. výplatou dávky, která žalobci nenáležela, a to z důvodu souběhu (konkurence) nadlimitního příjmu žalobce a starobního důchodu. Pohledávka stěžovatelky podle krajského soudu tedy vznikla již 31. 10. 2020.

[21] Ustanovení § 118a odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. upravuje odpovědnost příjemců dávek důchodového pojištění. Vznik povinnosti k úhradě přeplatku je zde spojen s hmotněprávní úpravou, jejímž záměrem bezesporu bylo zabránit souběhu výplaty starobního důchodu a příjmu z výdělečné činnosti bez ohledu na subjektivní stránku věci, tedy bez ohledu na zavinění. Odpovědnost je proto v těchto případech konstruována jako odpovědnost objektivní (rozsudek NSS ze dne 30. 1. 2004, č. j. 5 Ads 16/2003-40, č. 679/2005 Sb. NSS). Ve smyslu konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu tato odpovědnost nastává okamžikem, kdy se naplní hypotéza právní normy vyjádřené v § 118a odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., tedy dojde k výplatě dávky, ač pro ni nebyly splněny podmínky. Pro nastoupení sekundárního odpovědnostního právního vztahu postačí pouhé vyplacení neoprávněné dávky, a to v důsledku toho, že nebyly splněny podmínky § 37 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění (rozsudek NSS ze dne 19. 5. 2021, č. j. 4 Ads 251/2019-37, bod 29). Nejvyšší správní soud proto souhlasí s krajským soudem, že pohledávka z přeplatku na starobním důchodu vzniká již v okamžiku, kdy došlo k neoprávněné výplatě dávky (nebo její části), nikoli až následným vydáním rozhodnutí stěžovatelky o přeplatku. Toto rozhodnutí má pouze deklaratorní charakter – existenci pohledávky a její přesnou výši pouze

autoritativně konstatuje, ale nezakládá ji. Opačný výklad, tj. že nárok plynoucí z přeplatku vzniká až konstitutivním rozhodnutím správního orgánu, by vedl absurdnímu závěru, že pokud by si daný příjemce neoprávněně vyplacené důchodové dávky tuto skutečnost včas uvědomil a přeplatek na dávce by dobrovolně vrátil, aniž by bylo vydáno příslušné rozhodnutí, tak by se jednalo o bezdůvodné obohacení správního orgánu. Vznik stěžovatelčina nároku na vrácení přeplatku a existence pohledávky vůči žalobci je tak vázán na naplnění hypotézy právní normy vyjádřené v § 118a odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. Skutečnost, kdy se stěžovatelka o souběhu výplaty starobního důchodu a výdělečné činnosti dozvěděla, je přitom irelevantní. V nyní posuzovaném případě nárok (pohledávka) stěžovatelky na vrácení přeplatku tedy vznikl již dne 31. 10. 2020.

[22] Z výše uvedeného vyplývá, že pohledávka stěžovatelky z přeplatku na starobním důchodu vznikla před rozhodnutím insolvenčního soudu ze dne 19. 7. 2021, jímž byl zjištěn úpadek žalobce a stanovena dvouměsíční lhůta pro přihlášení pohledávek. V této souvislosti Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem poukazuje na skutečnost, že stěžovatelka obdržela ELDP od zaměstnavatele žalobce dne 30. 4. 2021, resp. 13. 5. 2021 a měla tak možnost přihlásit svou existující pohledávku za žalobcem do insolvenčního řízení ve dvouměsíční lhůtě od zveřejnění rozhodnutí insolvenčního soudu o zjištění úpadku, tj. do 19. 9. 2021. K tomu krajský soud správně doplnil, že systémové nedostatky informačních systémů stěžovatelky nemohou jít k tíži žalobce, stejně jako skutečnost, že zaměstnavatel nenahlásil zaměstnání žalobce v osmidenní lhůtě podle § 35a odst. 3 a § 41 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. Stěžovatelka však svou pohledávku za žalobcem spočívající v přeplatku na starobním důchodu do insolvenčního řízení nepřihlásila, ač tak učinit měla.

[23] Krajský soud ze skutečnosti, že stěžovatelka svou pohledávku za žalobcem nepřihlásila do insolvenčního řízení, ač tak učinit měla, dále dovodil, že její pohledávka zanikla nabytím právní moci rozhodnutí insolvenčního soudu o osvobození od placení pohledávek. Tento závěr však nemá oporu v platné právní úpravě. Nejvyšší soud již v rozsudku ze dne 24. 11. 2010, sp. zn. 29 Cdo 3509/2010, konstatoval, že pohledávka, na kterou se vztahuje rozhodnutí o osvobození dlužníka od placení, vydané podle § 414 odst. 1 insolvenčního zákona, v neuhrazeném rozsahu nezaniká, v soudním či jiném řízení ji však již nelze věřiteli přiznat; ve vykonávacím řízení má taková pohledávka stejný režim, jako promlčená pohledávka. Nejvyšší správní soud proto v tomto rozsahu koriguje nesprávný závěr krajského soudu o zániku pohledávky stěžovatelky z přeplatku na starobním důchodu. Uvedené dílčí pochybení krajského soudu však není důvodem pro zrušení napadeného rozsudku, neboť stěžovatelka ve svém rozhodnutí o námitkách vyšla z nesprávného právního závěru o vzniku pohledávky až po rozhodnutí insolvenčního soudu o úpadku a opomenula aplikaci § 414 insolvenčního zákona. Krajským soudem uvedený důvod zrušení žalobou napadeného rozhodnutí proto ob stojí.

[24] Z uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[25] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Plně úspěšnému žalobci soud přiznal právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení sestávají z odměny zástupce za jeden úkon právní služby ve výši 4 620 Kč (vyjádření ke kasační stížnosti) podle § 7 bod 5, § 9 odst. 5 a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, a náhrady hotových výdajů ve výši 450 Kč podle § 13 odst. 4 citované vyhlášky. Celková částka náhrady nákladů řízení proto činí 5 070 Kč.

[26] Nejvyšší správní soud žalobci nepřiznal náhradu nákladů řízení za úkon právní služby převzetí a příprava zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu, neboť zástupce

pokračování

žalobce zastupoval již v řízení o žalobě před krajským soudem, kde mu náhrada nákladů za tento úkon právní služby byla přiznána.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. června 2026

L. S.

David Hipšr v. r.
předseda senátu